

Daugavpils būvniecības tehnikums

Mācību priekšmets: Traktortehnikas vadītāju sagatavošana

Specialitāte: Lauksaimniecības mehanizācijas tehniķis -V – 052a kurss
Augkopības tehniķis – V – 062a kurss

Ceļu satiksmes noteikumi Tēma: Cēla zīmes un to raksturojums. Brīdinājuma zīmes. Metodiskā izstrādne

Izstrādnes autors: Leonards Spūlis

MĒRĶAUDITORIJA

Programmas nosaukums:

Lauksaimniecības mehanizācijas
tehniķis

Kurss: V – 052a

Augkopības tehniķis

Kurss: V-062a

SASNIEDZAMAIS REZULTĀTS

Spēj: nokārtot TR2 kategorijas traktortehnikas vadītāja eksāmenus VTUA un iegūt TR2 kategorijas traktortehnikas vadītāja apliecību.

Zina: ceļu satiksmes noteikumus, ceļa zīmju klasifikāciju un brīdinājuma zīmju nozīmi, kopīgās pazīmes un uzstādīšanu.

Izprot: vadītāja rīcību, tuvojoties bīstamajam ceļa posmam, kas apzīmēts ar atbilstošu brīdinājuma zīmi.

METODISKĀS IZSTRĀDNES PRAKTISKAIS PIELIETOJUMS

Metodiskā izstrādne izmantojama skolotājam mācīšanai klātienē vai attālināti tiešsaistē, bet izglītojamajiem - individuāli.

Paskaidrojumi un attēli izmantojami praktiski veicot traktortehnikas vadīšanu ceļu satiksmē.

METODISKĀS IZSTRĀDNES AKTUALITĀTE/NOVITĀTE

Metodiskā izstrādne veidota jaunajai moduļu izglītības programmām «Lauksaimniecības mehanizācijas tehniks» un «Augkopības tehniks».

Izstrādnē izklāstītas jaunākās normatīvo aktu prasības Ceļu satiksmes likumā un Ceļu satiksmes noteikumos..

Darba saturs

1. Ceļa zīmju uzstādīšanas noteikumi.
2. Ceļa zīmju klasifikācija.
3. Brīdinājuma zīmes un to nozīme.
4. Brīdinājuma zīmju uzstādīšana un brīdinājuma zīmes, kuras ārpus apdzīvotām vietām jāatkārto.
5. Vadītāja rīcība, tuvojoties bīstamajam ceļa posmam, kas apzīmēts ar atbilstošu brīdinājuma zīmi.
6. Tēmas noslēguma pārbaudes jautājumi.

1. Ceļa zīmju uzstādīšanas noteikumi

2. Ceļa zīmju klasifikācija

Vidējs apguves
līmenis

- Apraksta prasības ceļu zīmju uzstādīšanā un ceļa zīmju grupas.

Optimāls
apguves līmenis

- Izprot dažādu ceļa zīmju nozīmi un salīdzina to svarīgumu.

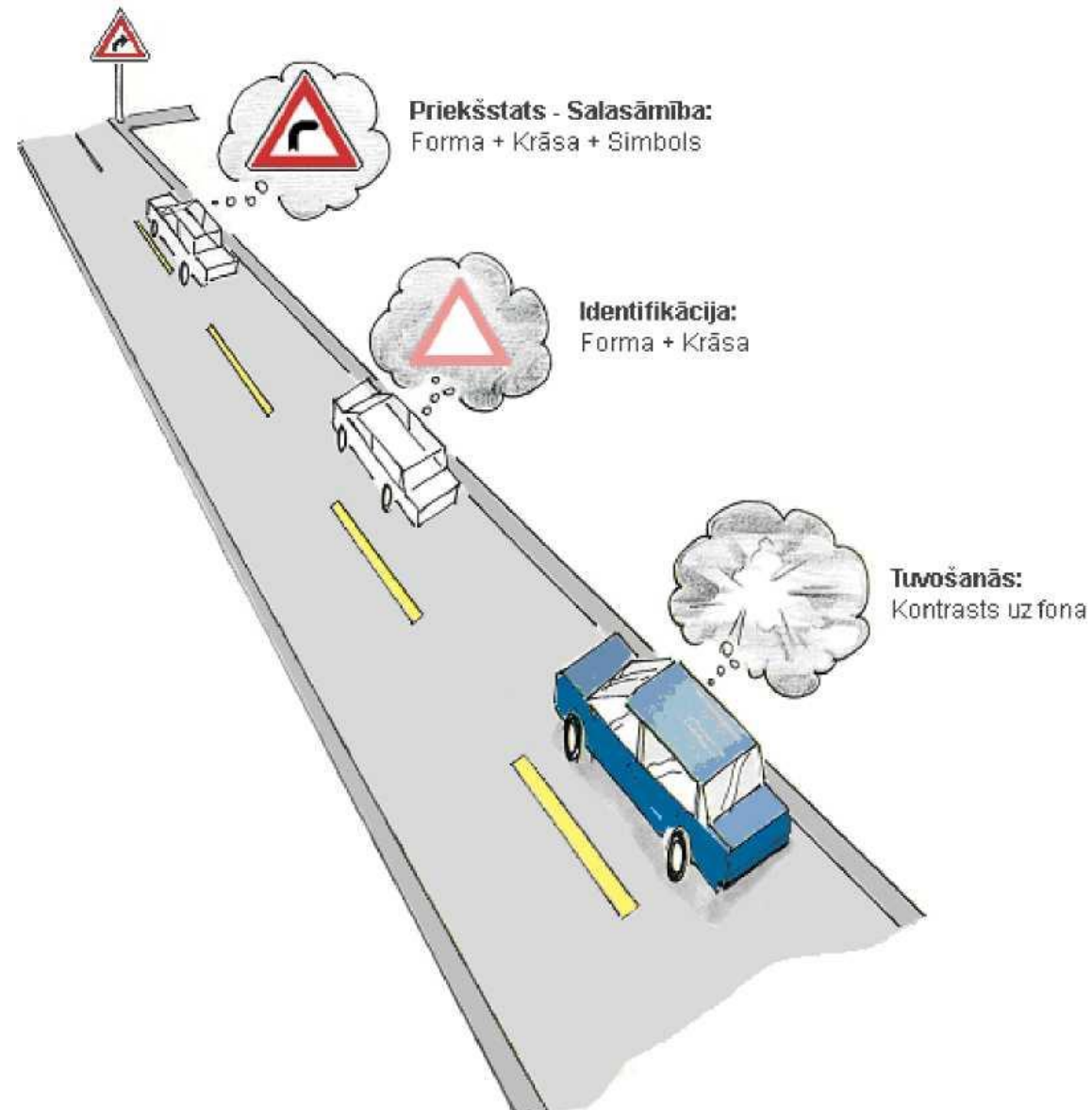
Ceļa zīmju uzstādīšanas prasības

247. Ceļa zīmēm (turpmāk – zīmes) jāatbilst standartam LVS 77–1:2016 "Ceļa zīmes. 1. daļa: Ceļa zīmes", LVS 77-2:2016 "Ceļa zīmes. 2. daļa: Uzstādīšanas noteikumi" un LVS 77-3:2016 "Ceļa zīmes. 3. daļa: Tehniskās prasības".

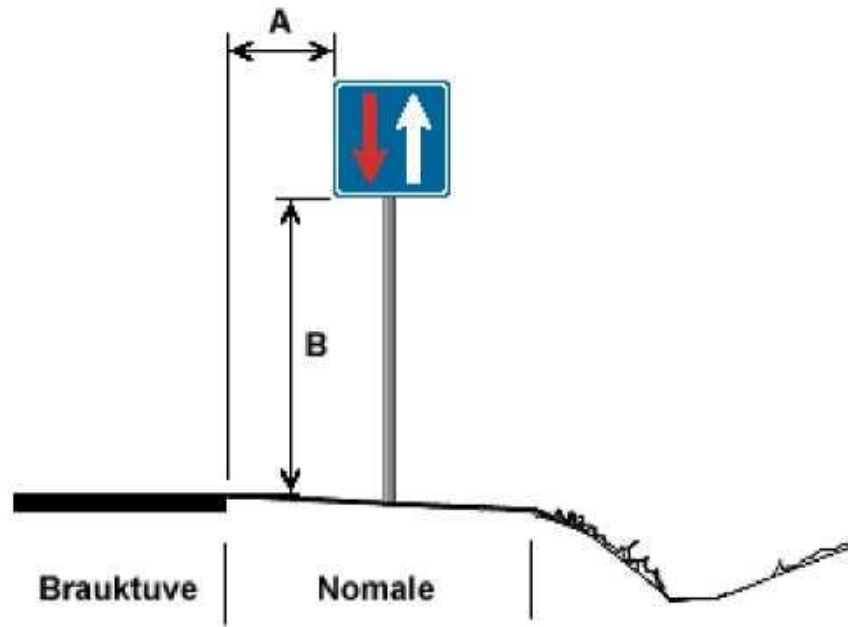
248. Maināmām informācijas zīmēm (zīmes, kurās sniegto teksta un (vai) simbolu informāciju var mainīt) jāatbilst standartam LVS 77–1:2016 "Ceļa zīmes. 1. daļa: Ceļa zīmes", LVS 77-2:2016 "Ceļa zīmes. 2. daļa: Uzstādīšanas noteikumi" un LVS 77-3:2016 "Ceļa zīmes. 3. daļa: Tehniskās prasības".

Ceļa zīmju uztveršana

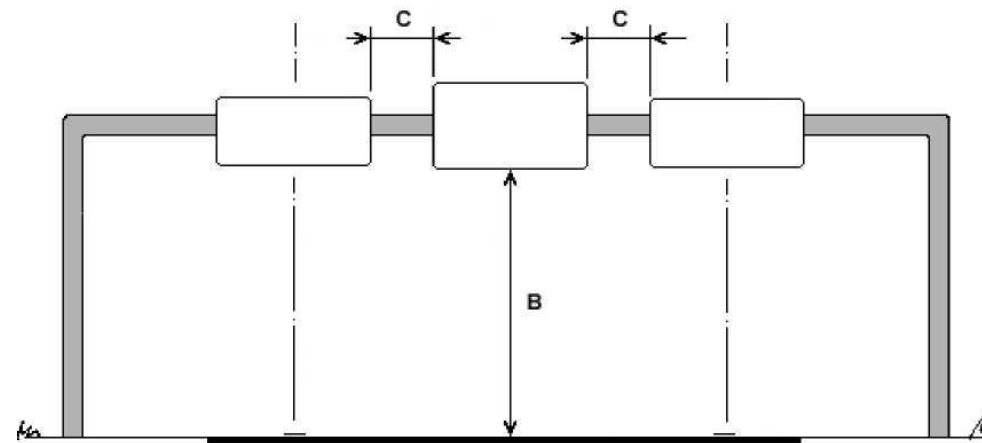
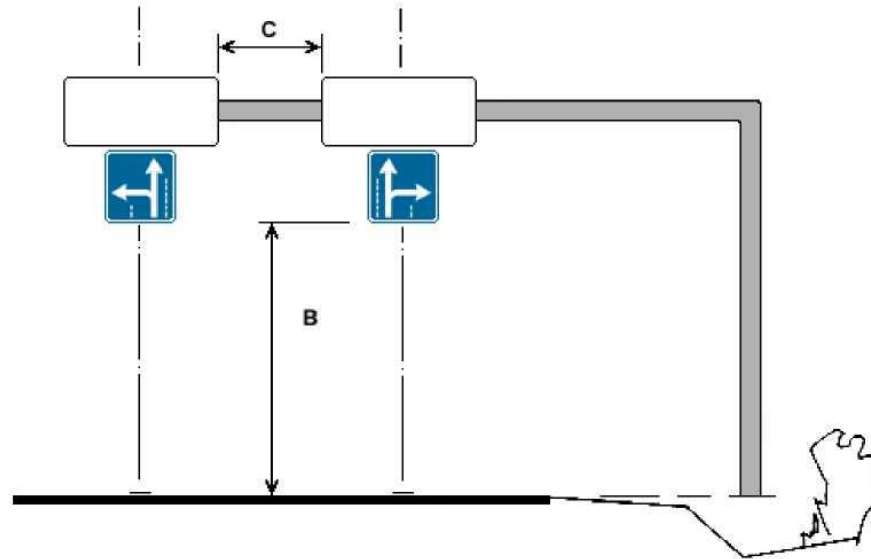
Ceļa zīmju uzstādīšana ceļa malā

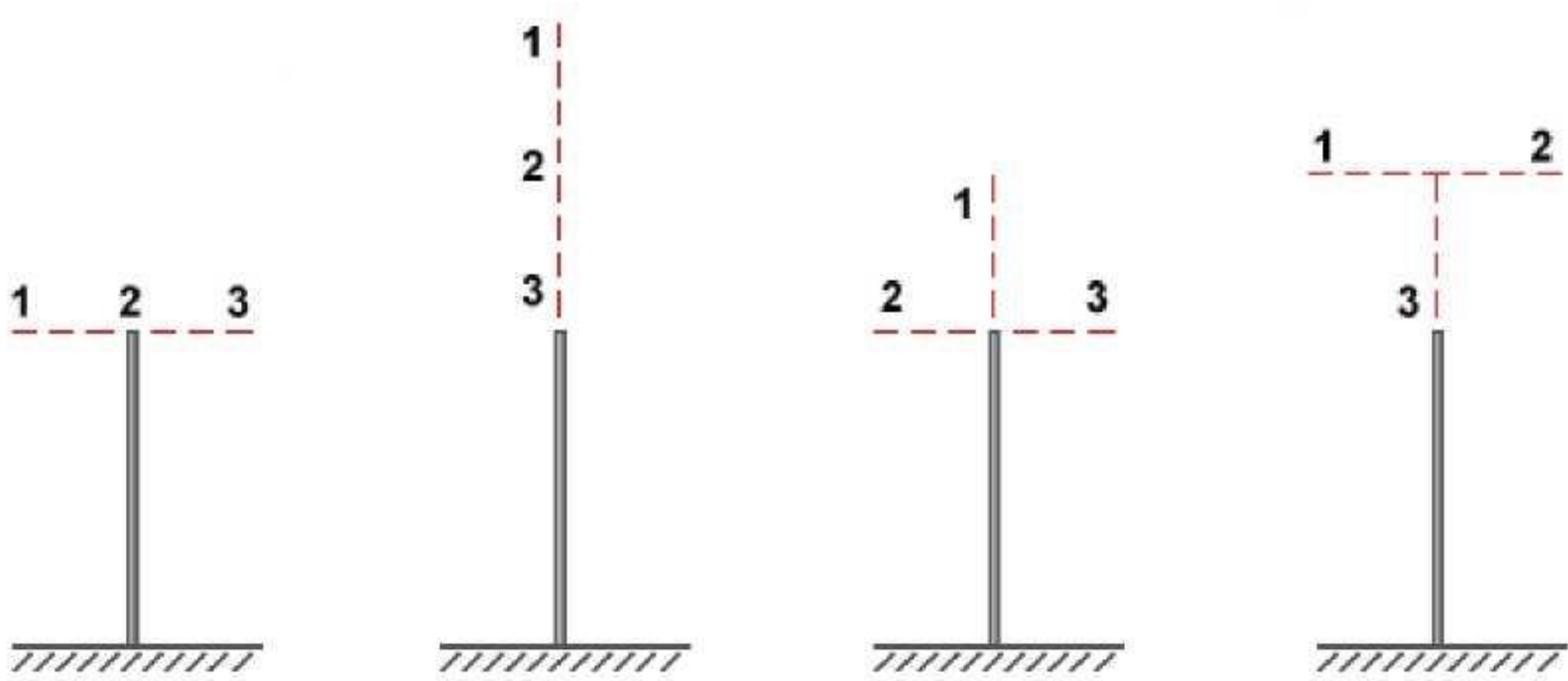
Attēls 3.16: Zīmes izvietošanas piemērs

Uzstādot zīmes	A	B
ierobežotos apstākļos	Min	Min
(ēkas, žogi u.tml.)	1,0 m	2,0 m

Ceļa zīmju uzstādīšana virs brauktuves

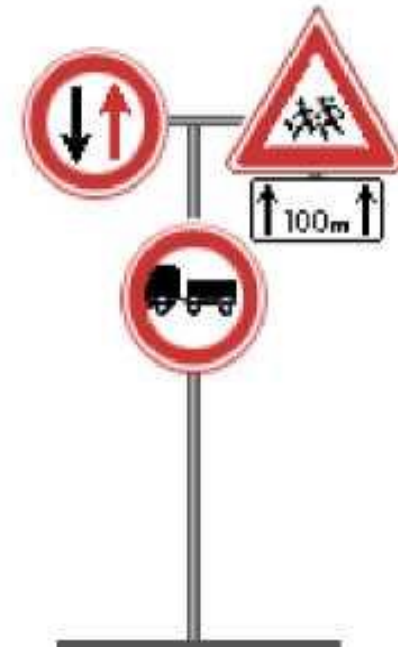

Vairāku ceļa zīmju uzstādīšana

Dažādu grupu ceļa zīmju izvietojšanas secība vienā balstā

1. Priekšrocības zīmes. 5. Norādījuma zīme
2. Brīdinājuma zīmes. 6. Virziena rādītāji un informācijas zīmes
3. Rīkojuma zīmes. 7. Servisa zīmes.
4. Aizlieguma zīmes

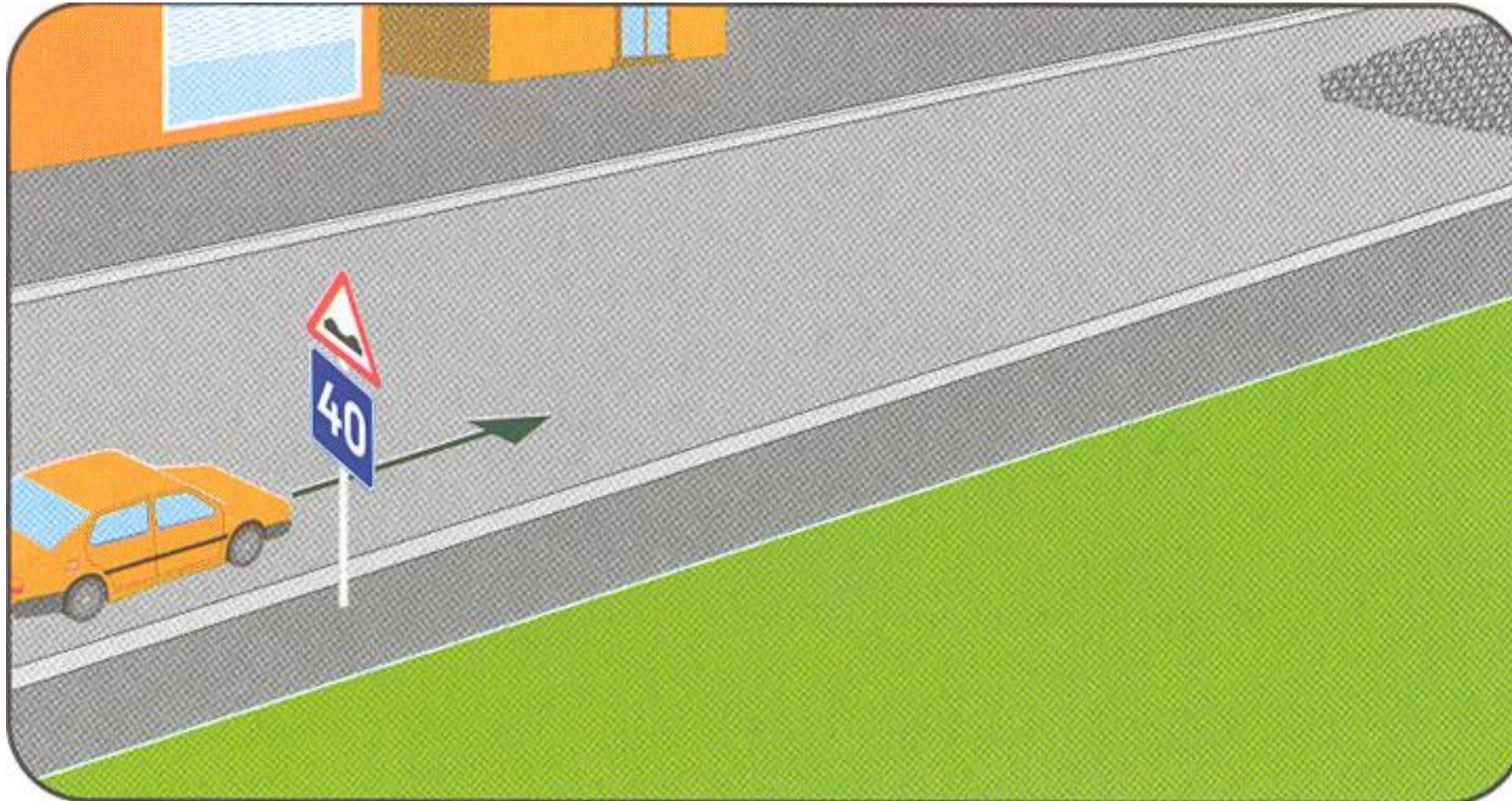

Divu dažādu ceļa zīmju izvietojšanas piemērs

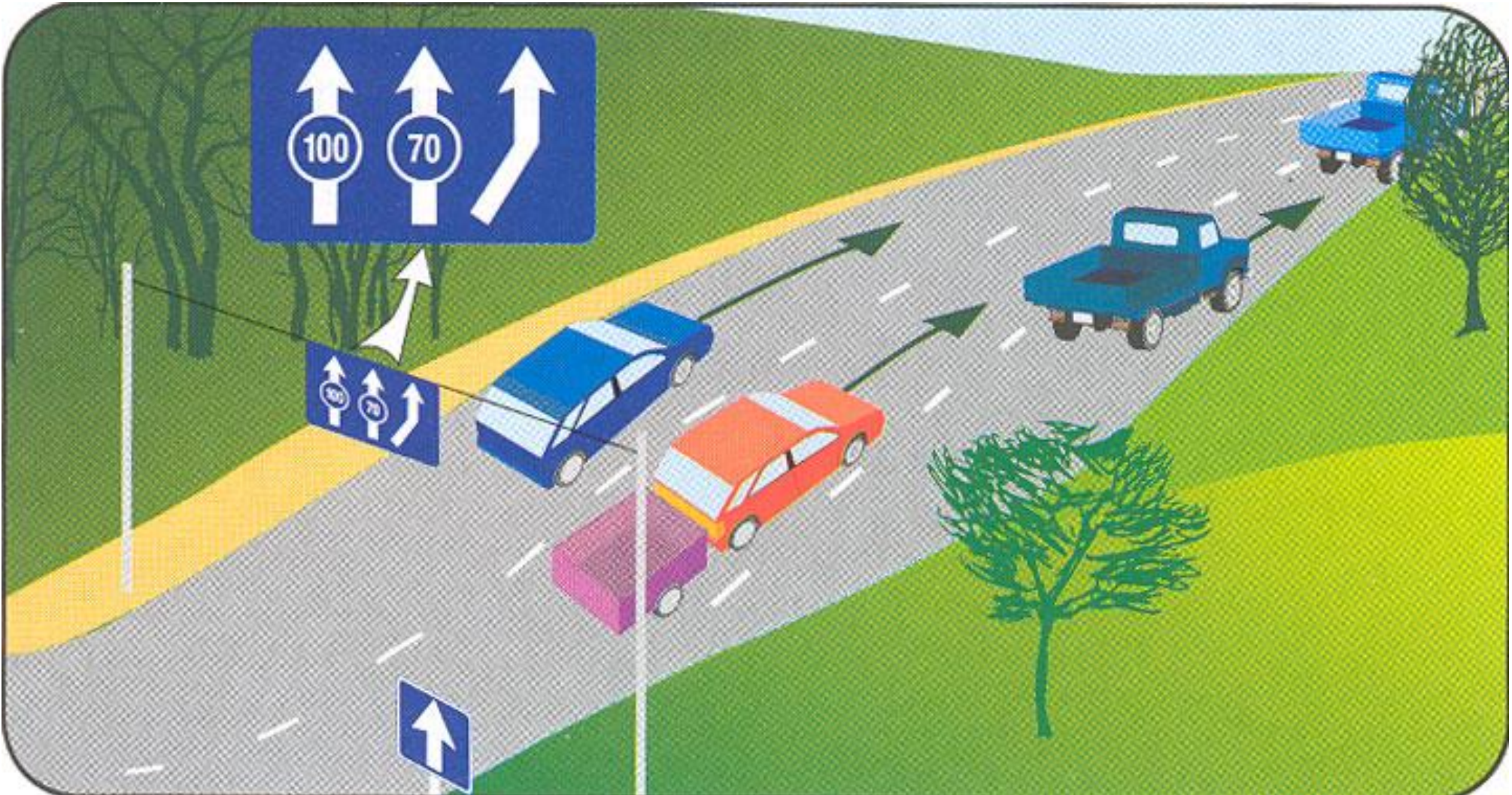
Divu dažādu ceļa zīmju izvietojšanas piemērs

Divu dažādu ceļa zīmju ar papildzīmēm izvietojšanas piemērs

Ceļa zīmju izvietojšanas virs brauktuves piemērs

Neveiksmīgi izvietotu ceļa zīmju piemērs

Neveiksmīgi izvietotu ceļa zīmju piemērs

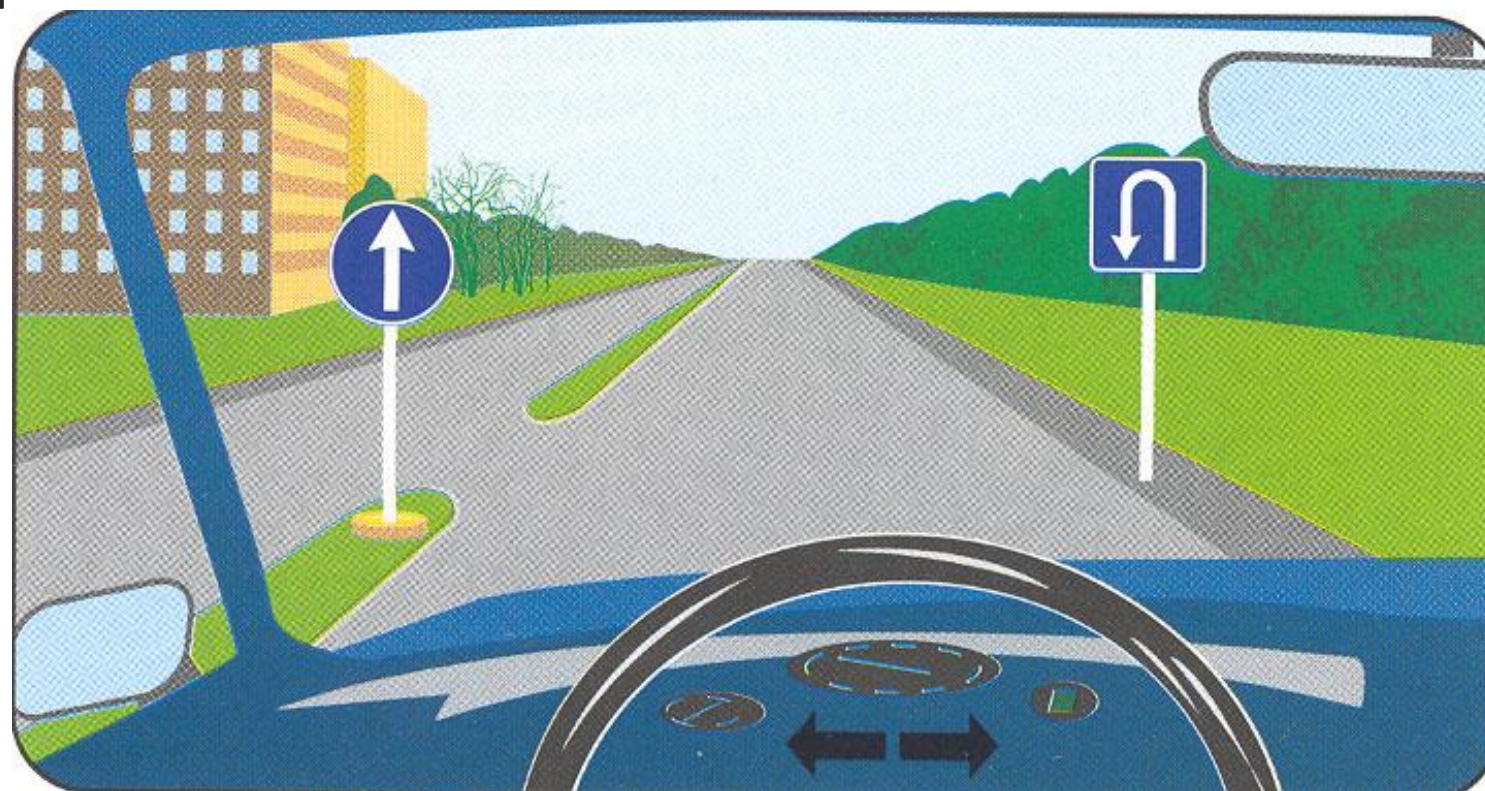
Neveiksmīgi izvietotu ceļa zīmju piemērs

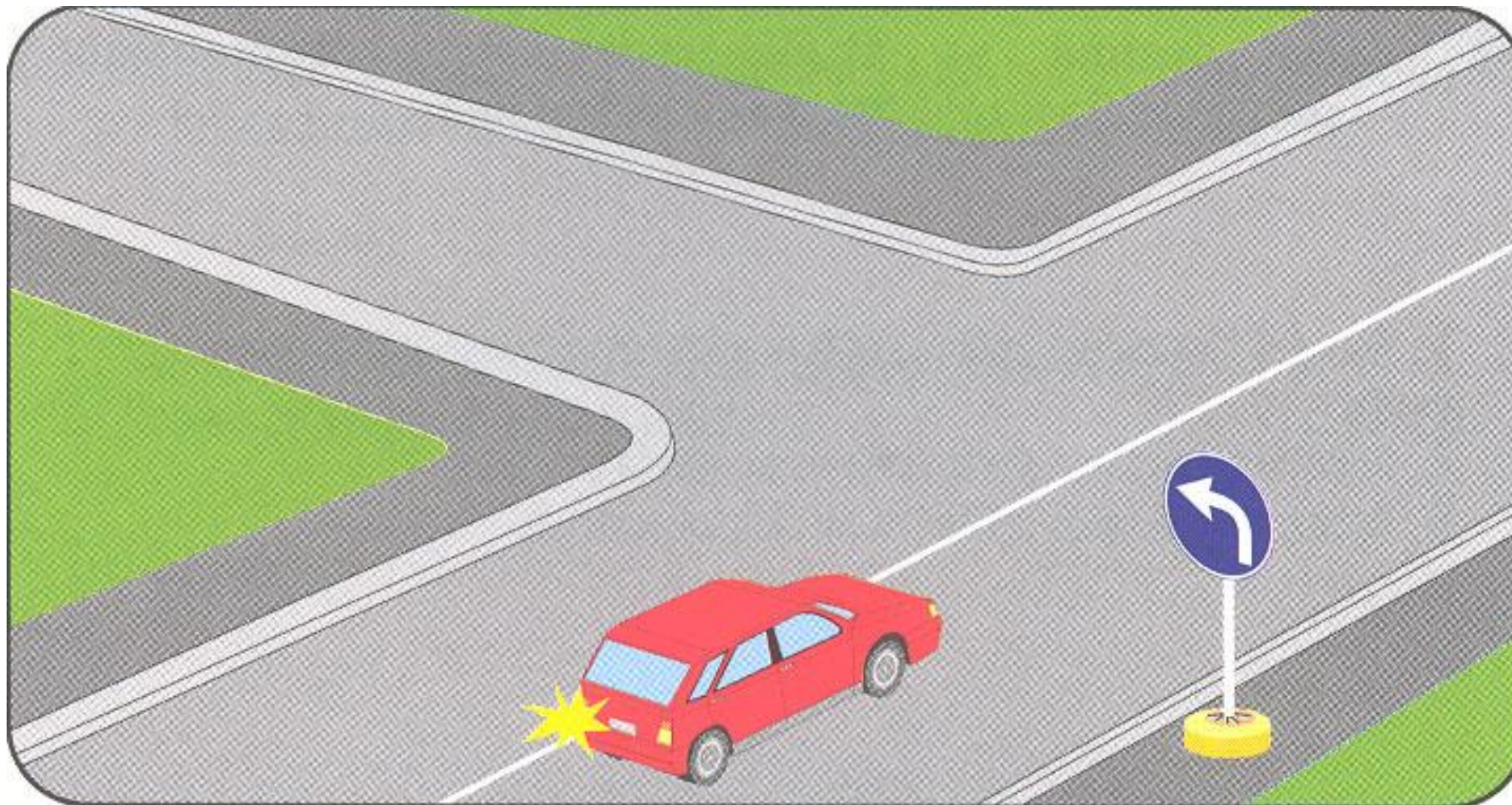
Pagaidu ceļa zīmju uzstādīšana

➤ **249.** Ja pagaidu zīmēm, kas novietotas, piemēram, uz pārvietojama statīva, transportlīdzekļa, kas veic ceļa darbus vai citā veidā, kas norāda par šo zīmju uzstādīšanas pagaidu raksturu, ir cita nozīme nekā stacionārām zīmēm, transportlīdzekļa vadītājiem jāievēro pagaidu zīmju prasības. Darbu vietu aprīkošanai uz ceļiem ir atļauta pagaidu zīmju baltā fona nomaiņa pret dzeltenu.

Pagaidu ceļa zīmju uzstādīšana

3. Brīdinājuma zīmes un to nozīme

Vidējs apguves
līmenis

- Apraksta brīdinājuma ceļa zīmes.

Optimāls
apguves līmenis

- Izprot brīdinājuma ceļa zīmju nozīmi.

Brīdinājuma zīmes

250. Brīdinājuma zīmes brīdina vadītājus par tuvošanos bīstamam ceļa posmam. Braucot pa šo posmu, transportlīdzekļa vadītājam jārīkojas atbilstoši apstākļiem. Brīdinājuma zīmes ir šādas:

101. zīme

"Vienādas nozīmes ceļu krustojums";

102. zīme

«Lokveidakrustojums";

Ceļa zīmes uzlikšanas piemērs

Brīdinājuma zīmes

103. zīme

un

104. zīme

"Bīstams
pagrieziens".

Ceļa pagrieziens pa labi
ar mazu rādiusu

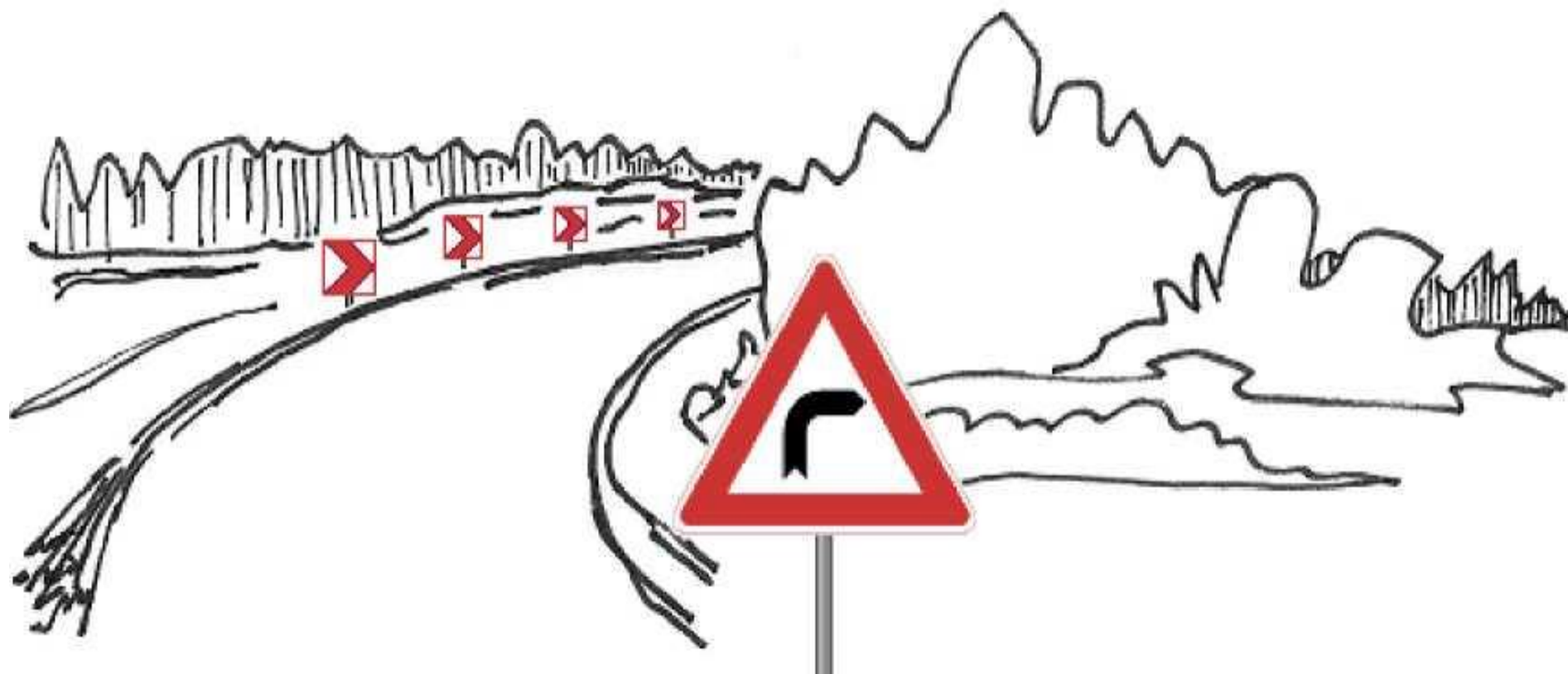

vai pa kreisi

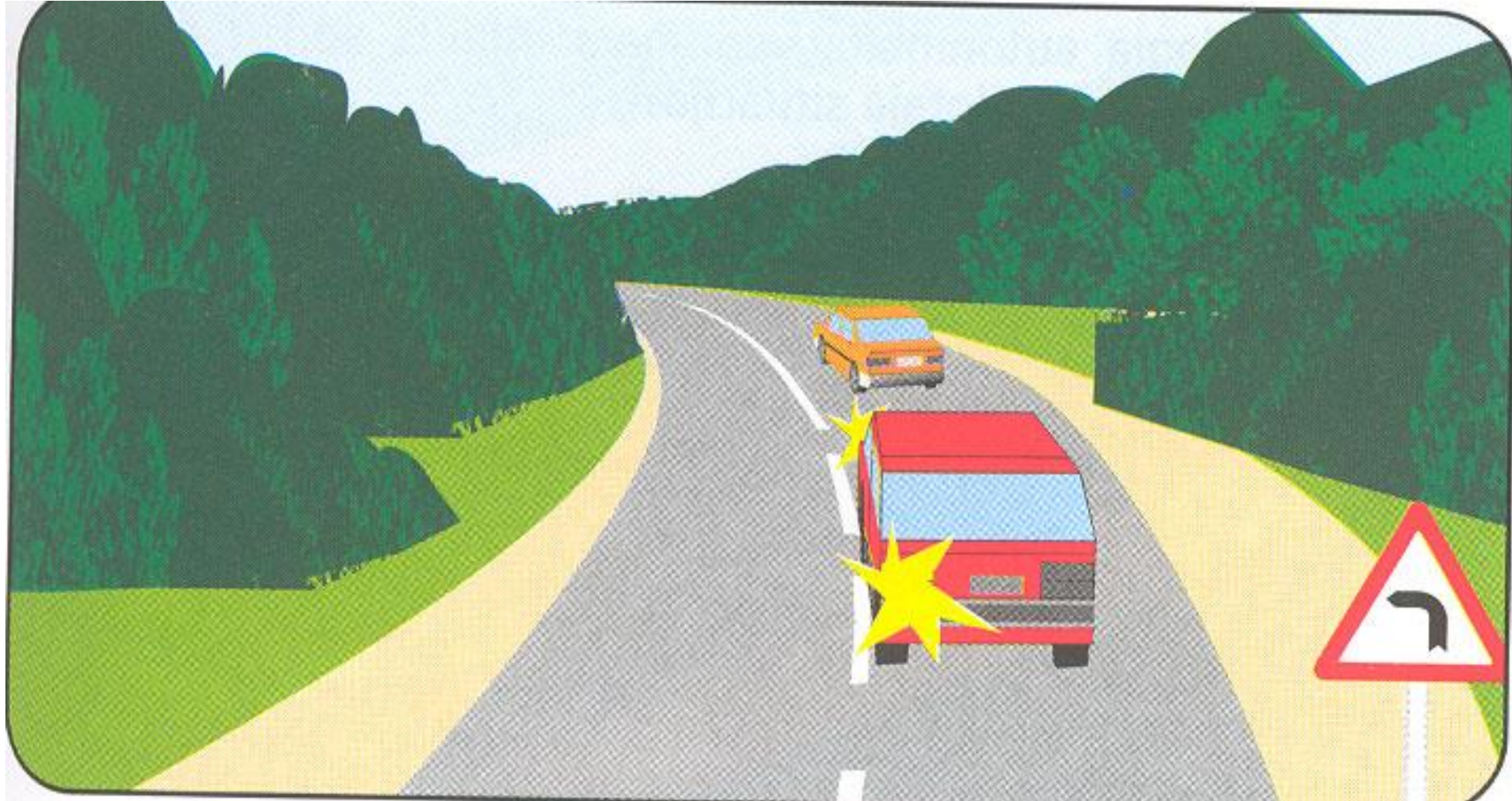

vai pagrieziens, kura redzamību ierobežo ēkas, apstādījumi u.tml.;

103. Ceļa zīmes pielietojuma piemērs

104. Ceļa zīmes pielietojuma piemērs

Brīdinājuma zīmes

105. zīme

un 106. zīme

"Bīstami
pagriezieni".

Ceļa posms ar bīstamiem pagriezieniem, kur pirmais pagrieziens pa labi
zīme vai pirmais pagrieziens pa kreisi -

106. Ceļa zīmes pielietojuma piemērs

Brīdinājuma zīmes

107.

"Ceļa sašaurinājums"

108.

109.

zīme

zīme - no abām pusēm;

zīme – no labās puses;

zīme - no kreisās puses);

Brīdinājuma zīmes

110.

zīme "Stāvs lejupceļš";

111.

zīme "Stāvs augšupceļš";

111. Ceļa zīmes pielietojuma piemērs

Brīdinājuma zīmes

112. zīme

"Nelīdzens ceļš". Ceļa posms, kur uz

brauktuves ir nelīdzenumi (viļņi, bedres, nelīdzenas ceļa un tilta salaiduma vietas u.tml.);

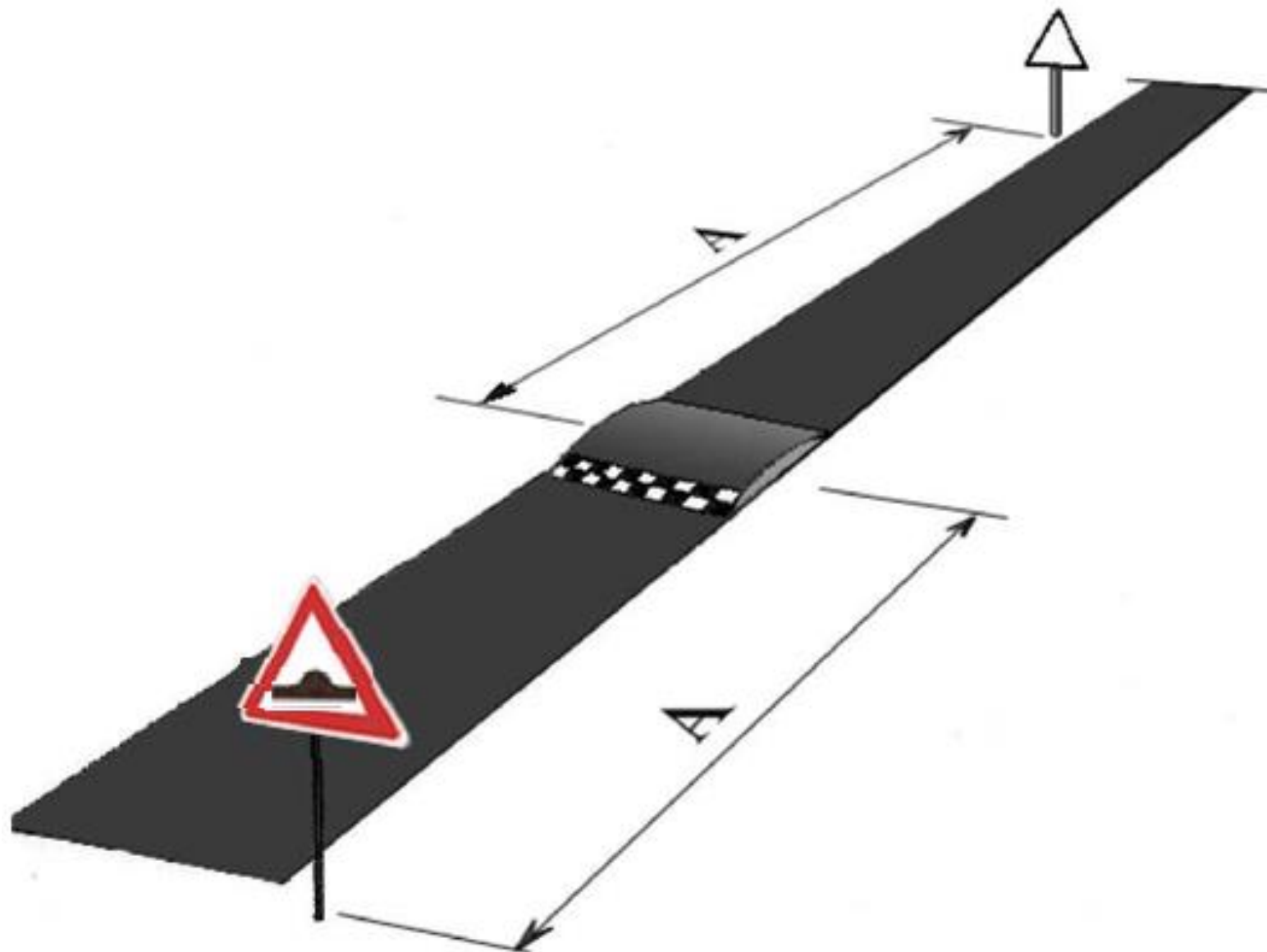
113. Zīme

«Ātrumvalnis". Ceļa posms, kur uz

brauktuves izveidoti mākslīgi paaugstinājumi braukšanas ātruma samazināšanai;

113. Ceļa zīmes pielietojuma piemērs

Brīdinājuma zīmes

114. zīme

"Ceļa seguma maiņa". Ceļa

posms, kur asfaltbetona vai cementbetona segums mainās uz grants segumu un otrādi;

115. zīme

"Slidens ceļš";

114. Ceļa zīmes pielietojuma piemērs

Brīdinājuma zīmes

116. zīme

"Uzbērtā grants vai šķembas". Ceļa

posms, kurā no riteņu apakšas var tikt izsviesta grants, šķembas u.tml. materiāli;

117. Zīme

"Akmeņu nogrūvumi". Ceļa posms,

kur iespējami nogrūvumi, noslīdeņi, krītoši akmeņi;

117. Ceļa zīmes pielietojuma piemērs

Brīdinājuma zīmes

118. zīme

"Uz ceļa strādā".

Ceļa posms, kur uz ceļa, blakus tam vai virs tā tiek veikti jebkādi darbi, kas aizņem ceļu vai ietekmē satiksmes apstākļus;

119. zīme

"Ceļš ar bīstamām nomalēm";

Brīdinājuma zīmes

120. zīme

"Gājēju pāreja".

Tuvošanās ar zīmēm

un

apzīmētai gājēju pārejai, kur jādod ceļš gājējiem;

Brīdinājuma zīmes

121. zīme

"Bērni". Ceļa posms bērnu

iestādes tuvumā, kur uz brauktuves pēkšņi var uziet bērni;

122. zīme

"Divvirzienu satiksme". Ceļa

(brauktuves) posma sākums, kur ceļu satiksme notiek abos virzienos;

121. Ceļa zīmes pielietojuma piemērs

Brīdinājuma zīmes

123. zīme

«Luksofors».

Krustojums, gājēju pāreja vai ceļa posms, kur ceļu satiksmi regulē luksofors;

124. zīme

"Mājdzīvnieki";

Brīdinājuma zīmes

125. zīme

"Savvaļas dzīvnieki";

126. zīme

"Paceļams tilts". Paceļams tilts vai

prāmja pārceltuve;

Brīdinājuma zīmes

127. zīme

"Krastmala".

Vieta, kur ceļš iziet uz krastmalu vai kādas ūdenstilpes krastu;

128. zīme

"Sānvējš";

127. Ceļa zīmes pielietojuma piemērs

Brīdinājuma zīmes

129. zīme

"Zemu lidojošas lidmašīnas";

130. zīme

«Velosipēdu ceļa šķērsošana".

Vieta, kur ceļu šķērso velosipēdu ceļš, gājēju un velosipēdu ceļš, kopīgs gājēju un velosipēdu ceļš, velojosla vai uz ceļa bieži izbrauc velosipēdi.

Brīdinājuma zīmes

131. zīme

"Tramvaja sliežu šķērsošana";

132. zīme

"Dzelzceļa pārbrauktuve ar barjeru";

Brīdinājuma zīmes

133. zīme

"Dzelzceļa pārbrauktuve
bez barjeras";

134. zīme

"Viensliežu dzelzceļa
pārbrauktuve".

Dzelzceļa pārbrauktuve ar vienu sliežu ceļu, kur nav ierīkota barjera;

Brīdinājuma zīmes

135. zīme

"Daudzsliežu dzelzceļa
pārbrauktuve".

Dzelzceļa pārbrauktuve ar diviem vai vairākiem sliežu ceļiem, kur nav
ierīkota barjera;

Brīdinājuma zīmes

136.

137.

138.

139.

140.

un 141. zīme

"Tuvojas dzelzceļa pārbrauktuve".

Papildu brīdinājums par tuvošanos dzelzceļa pārbrauktuvei ārpus apdzīvotām vietām;

Brīdinājuma zīmes

142. zīme

"Bīstami".

Bīstams ceļa posms, kura bīstamību nevar apzīmēt ar citām brīdinājuma zīmēm.

143. Zīme

«Sastrēgums»

4. BRĪDINĀJUMA ZĪMJU UZSTĀDĪŠANA UN BRĪDINĀJUMA ZĪMES, KURAS ĀRPUS APDZĪVOTĀM VIETĀM JĀATKĀRTO

Vidējs apguves
līmenis

- Izskaidro brīdinājuma zīmju uzstādīšanas attālumus.

Optimāls
apguves līmenis

- Izskaidro un pamato brīdinājuma zīmju uzstādīšanas un atkārtotības attālumus.

Brīdinājuma zīmju uzstādīšana

251. Brīdinājuma zīmes

Brīdinājuma zīmju uzstādīšana

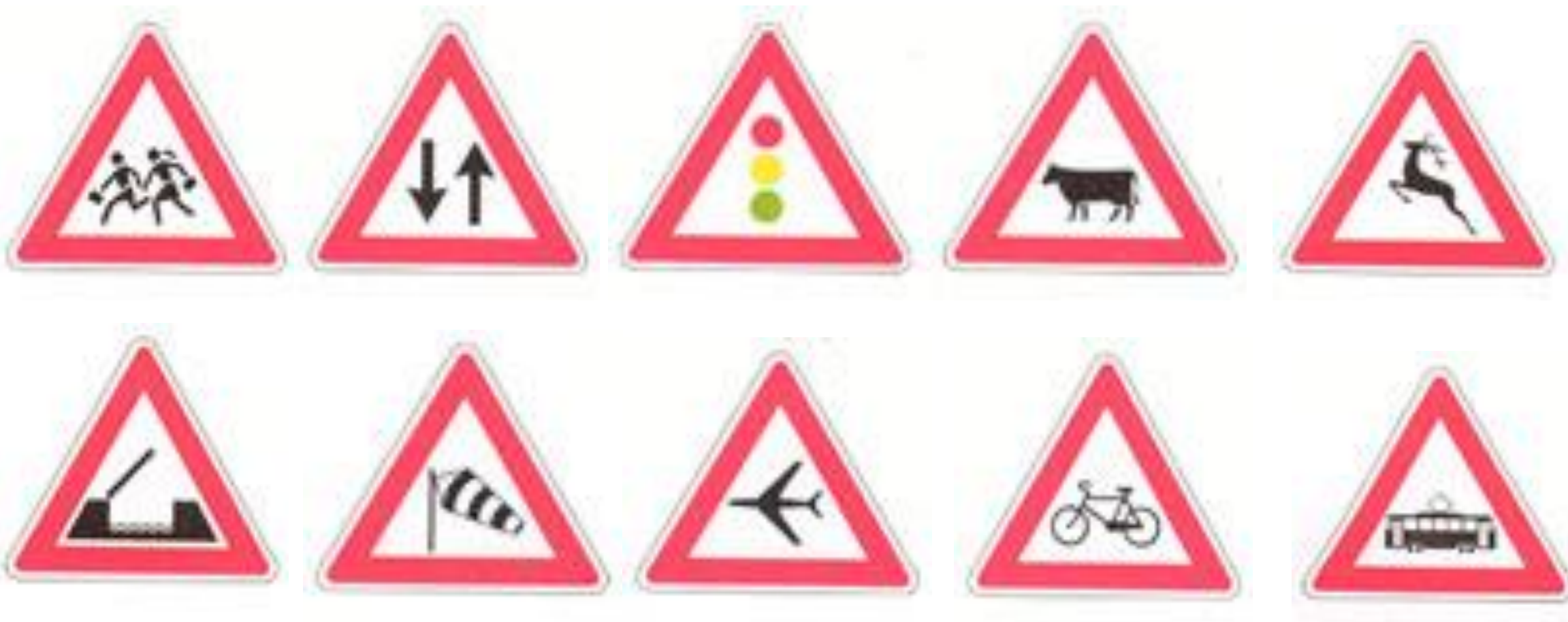
251. Brīdinājuma zīmes

Brīdinājuma zīmju uzstādīšana

251. Brīdinājuma zīmes

Brīdinājuma zīmju uzstādīšana

251. Brīdinājuma zīmes

uzstāda **150-200 m** pirms bīstamā ceļa posma, bet apdzīvotās vietās - **50-60 m** pirms tā. Ja nepieciešams, zīmes uzstāda citā attālumā,

ko norāda ar

zīmi.

Brīdinājuma zīmes uzstādīšanas ārpus apdzīvotām vietām piemērs

Brīdinājuma zīmes uzstādīšana apdzīvotā vietā piemērs

Brīdinājuma zīmju uzstādīšana

Tās ir brīdinājuma zīmes, kuras brīdina par bīstamību ceļa posmā

uzstāda kopā ar 803. papildzīmi

“Darbības zona”, kas

nosaka posma garumu.

Brīdinājuma zīmes ar bīstamu ceļa posmu uzstādīšanas piemērs

Brīdinājuma zīmju atkārtošana

252. Ārpus apdzīvotām vietām

un

zīmi uzstāda atkārtoti. Otru zīmi uzstāda

vismaz **50 m** pirms bīstamā posma sākuma.

Brīdinājuma zīmju uzstādīšana

253. Ierobežotos apstākļos un apdzīvotā vietā

otru

zīmi var uzstādīt tieši ceļa darbu

vietas sākumā. Ja ceļa darbi ir īslaicīgi,

Zīmi (bez

zīmes) var

uzstādīt **10-15 m** pirms ceļa darbu vietas.

Brīdinājuma zīmes uzstādīšanas piemērs

Brīdinājuma zīmju uzstādīšana

254.

zīme var nebūt uzstādīta dzīvojamās

zonās, kā arī vietās, kur maksimālais atļautais braukšanas ātrums nepārsniedz **30 km/h**.

Brīdinājuma zīmju uzstādīšana

255.

un

zīmi uzstāda

tieši pirms dzelzceļa pārbrauktuves.

Brīdinājuma zīmju uzstādīšana

256. Ja stāvs lejupceļš vai augšupceļš seko viens aiz

otra, tad

vai

zīme

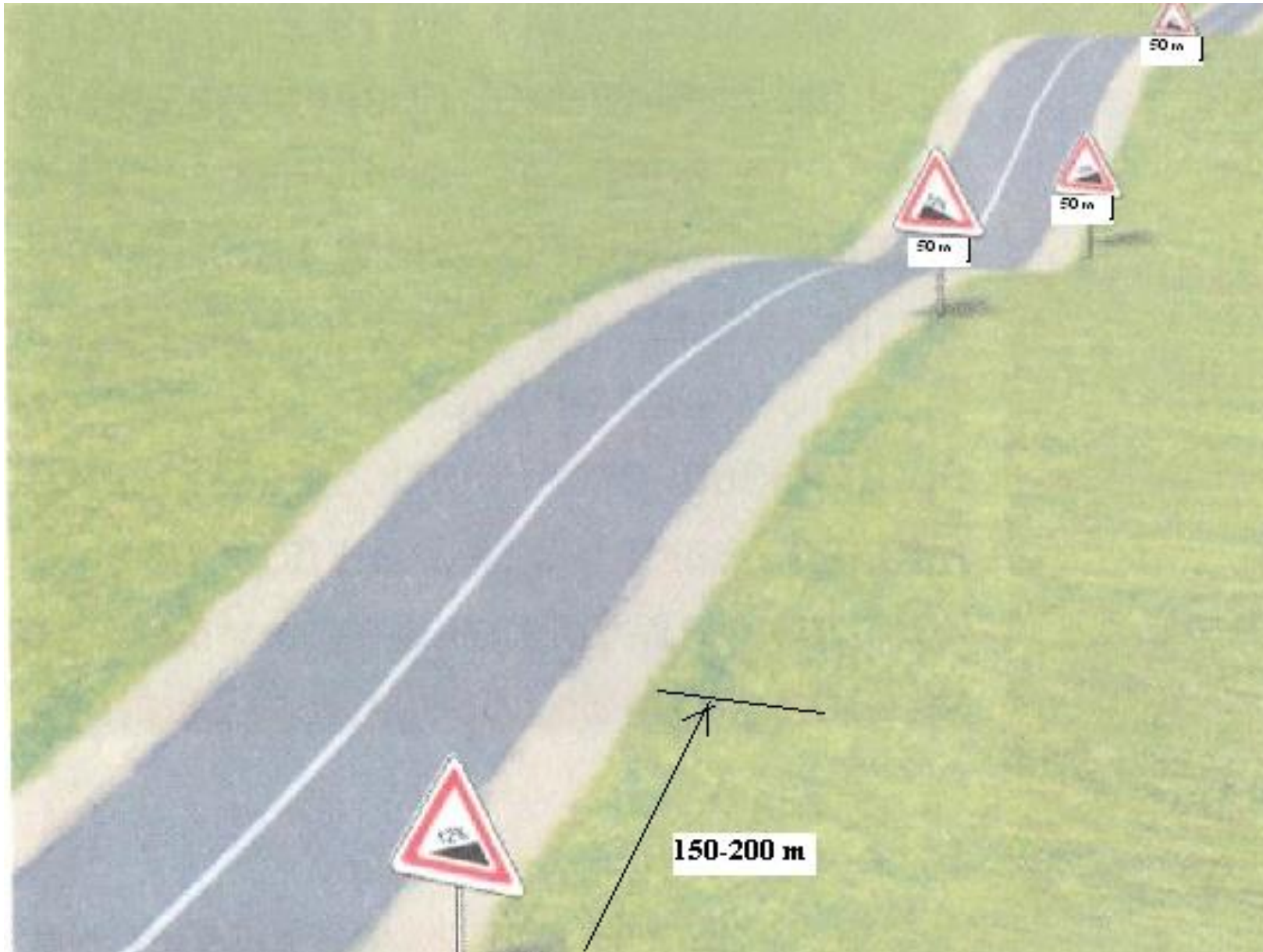
var tikt uzstādītas pirms otrā vai tam sekojošā lejupceļa vai augšupceļa sākuma attālumā, ko norāda

ar

papildzīmi.

Brīdinājuma zīmes uzstādīšanas piemērs

Brīdinājuma zīmju uzstādīšana

257.

,

un

zīmi uzstāda ceļa labajā pusē,

bet

,

un

zīmi - kreisajā pusē. Zīmes uzstāda

tikai ārpus apdzīvotām vietās.

Brīdinājuma zīmju uzstādīšana

un

zīmi uzstāda kopā ar braukšanas virzienā

pirmo

vai

zīmi;

Brīdinājuma zīmju uzstādīšana

un

zīmi - ar otro

vai

zīmi

un

uzstāda atsevišķi vienādā attālumā starp pirmo

un otro

zīmi vai pirmo un otro

zīmi.

5. VADĪTĀJA RĪCĪBA, TUVOJOTIES BĪSTAMAJAM CEĻA POSMAM, KAS APZĪMĒTS AR ATBILSTOŠU BRĪDINĀJUMA ZĪMI

Vidējs apguves
līmenis

- Izskaidro vadītāja rīcību, tuvojoties bīstamajam ceļa posmam, kas apzīmēts ar atbilstošu brīdinājuma zīmi.

Optimāls
apguves līmenis

- Izskaidro un pamato vadītāja rīcību, tuvojoties bīstamajam ceļa posmam, kas apzīmēts ar atbilstošu brīdinājuma zīmi.

Vadītāja rīcība, tuvojoties bīstamajam ceļa posmam, kas apzīmēts ar atbilstošu brīdinājuma zīmi

1. Jāatceras, ka bīstamība nesākas tūlīt aiz zīmes, bet pēc noteikta attāluma (ārpus apdzīvotās vietās – 150-200 m, apdzīvotās vietās – 50-60 m);
2. Jāsamazina braukšanas ātrums;
3. Jānovērtē bīstamība;
4. Ar nelielu ātrumu, bet droši jāšķērso bīstamais ceļa posms.

6. Pārbaudes jautājumi

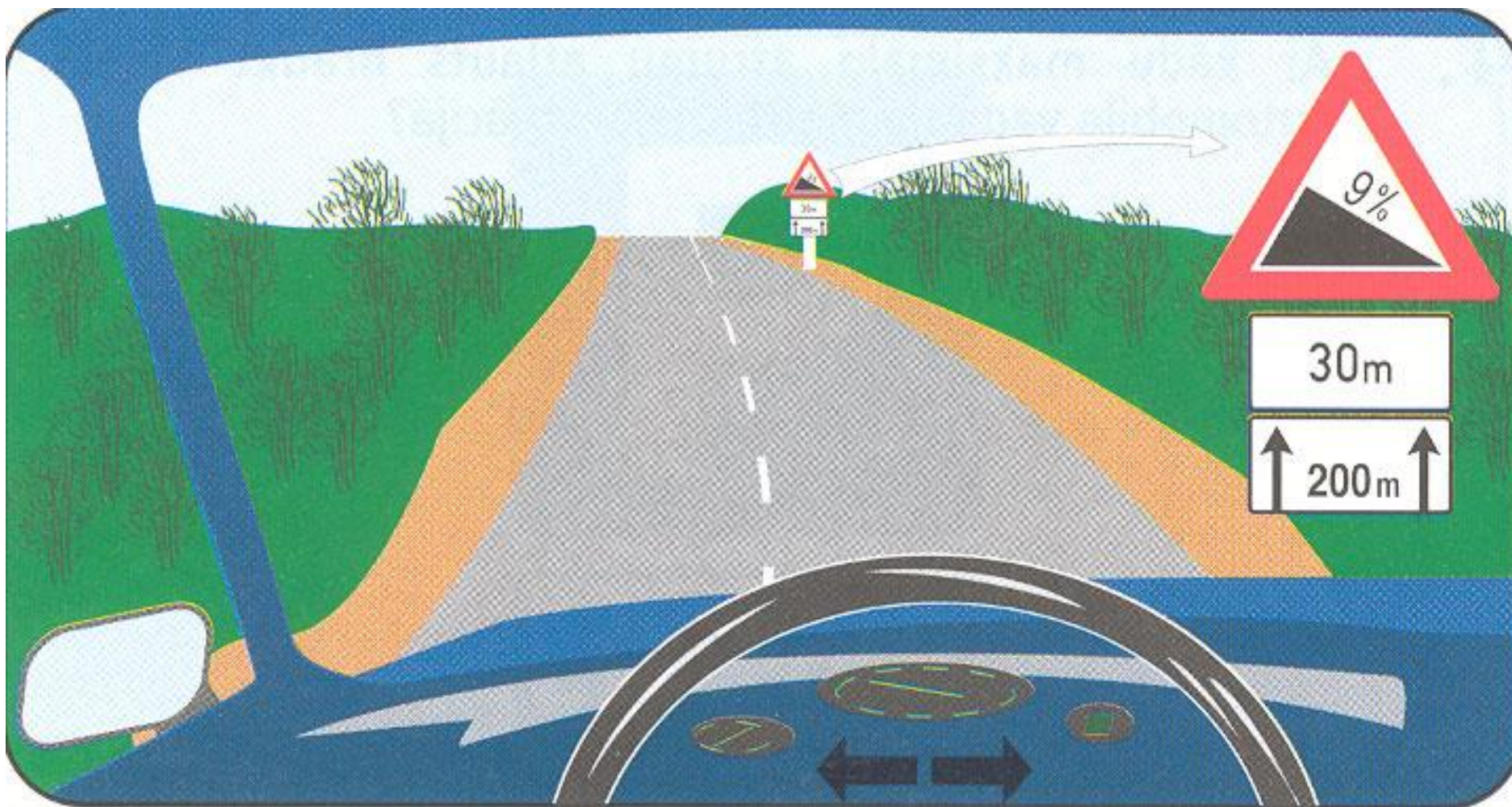
Par ko brīdina attēlotās ceļa zīmes?

6. Pārbaudes jautājumi

Par ko brīdina attēlotās ceļa zīmes?

6. Pārbaudes jautājumi

Par ko brīdina attēlotās ceļa zīmes?

6. Pārbaudes jautājumi

Kādā attālumā dzīvojamā zonā no vietas, kur uz brauktuves izvietoti mākslīgi paaugstinājumi braukšanas ātruma samazināšanai tiek uzstādīta attēlotā ceļa zīme?

6. Pārbaudes jautājumi

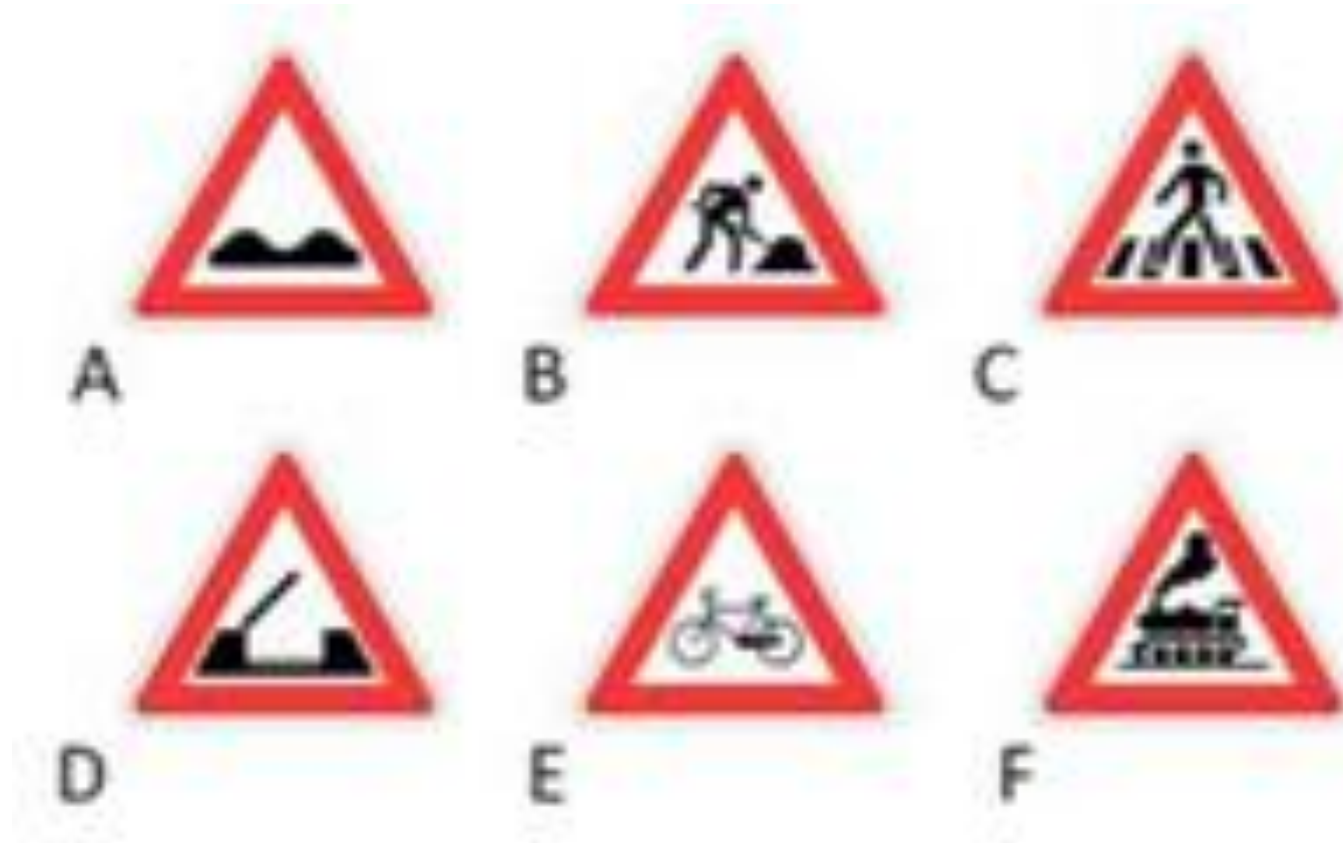
Kādā attālumā no dzelzceļa pārbrauktuves tiek uzstādīta attēlotā ceļa zīme?

6. Pārbaudes jautājumi

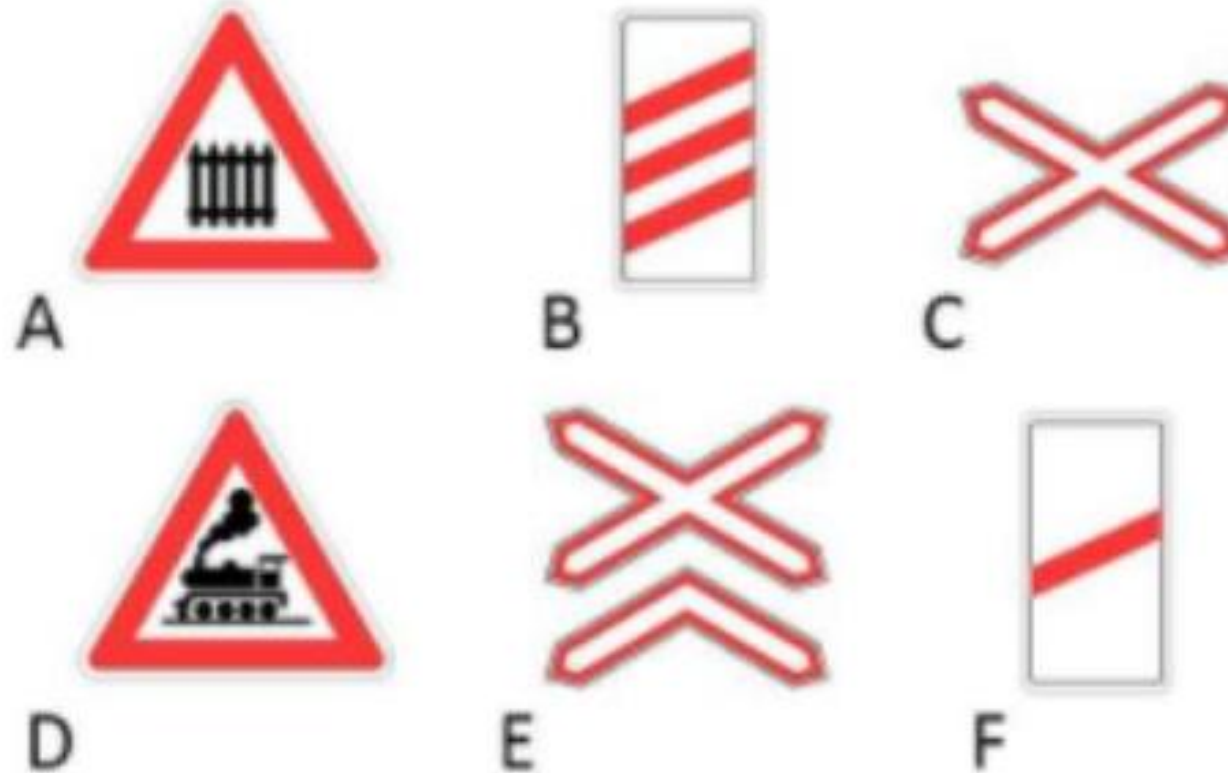
Kuras no attēlotajām ceļa zīmēm ārpus apdzīvotām vietām tiek uzstādītas atkārtoti?

6. Pārbaudes jautājumi

Kuras no attēlotajām ceļa zīmēm uzstāda tieši pirms dzelzceļa pārbrauktuves?

6. Pārbaudes jautājumi

Kura no ceļa zīmēm traktora vadītāju informē par tuvošanos stāvam lejupceļam?

A

B

6. Pārbaudes jautājumi

Kuras no attēlā redzamajām ceļa zīmēm ārpus apdzīvotām vietām tiek uzstādītas atkārtoti?

A

B

C

D

E

F

6. Pārbaudes jautājumi

Par ko traktortehnikas vadītāju apdzīvotā vietā brīdina attēlā redzamā ceļa zīme un papildzīme?

6. Pārbaudes jautājumi

Par kādu situāciju brīdina attēlotās ceļa zīmes?

6. Pārbaudes jautājumi

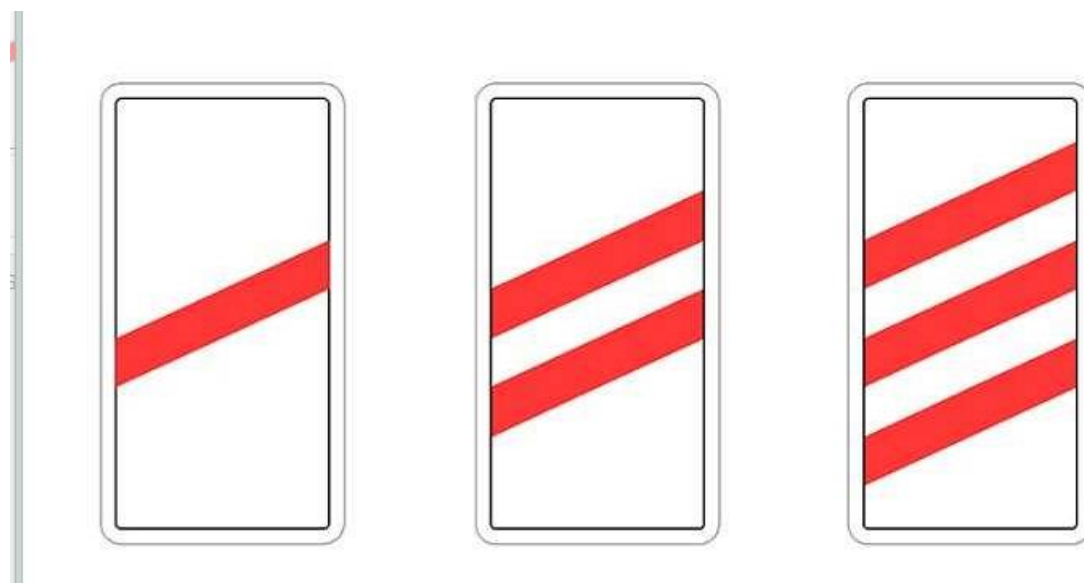
Kāds var būt attālums no ceļa darbu vietas īslaicīgu ceļa darbu gadījumā, uzstādot attēlā redzamo ceļa zīmi?

6. Pārbaudes jautājumi

Kādās situācijās tiek izmantotas attēlā redzamās ceļa zīmes?

Secinājumi

Darba saturs izklāstīs 80 slaidos.

Teksts 70 slaidos ilustrēts ar attēliem.

Darbā izcelti skaitļi, kuri obligāti ir jāzina, lai sekmīgi nokārtotu teorētisko eksāmenu VTUA.

Darbā izmantoti jaunākie normatīvie akti par Ceļu satiksmes noteikumiem

Darbs veidots ar paplašinātu tekstu slaidos, lai mācību materiālu izglītojamie varētu izmantot attālināti.

Darba noslēgumā ir doti tēmas apguves līmeņa novērtēšanas jautājumi.

Izmantotās literatūras saraksts

1. Blīvis J. Gulbis V. Traktori un automobiļi. – R.: Zvaigzne, 1991.
2. Ceļu satiksmes noteikumi., 2016.
3. Cikovskis V. Motori. - R.: Jumava, 2000.
4. Gulbis V., Tupiņš J. Traktoru diagnostikas un tehniskās apkalpošanas rokasgrāmata – R: Liesma, 1979.
5. Šusters P. Mašīnu remonts – R.: Zvaigzne, 1980.
6. Tematiskie uzdevumi CSN., 2020.
7. Zasada S. Drošs ātrums. – R., 1982.
8. Dažādas traktortehnikas ekspluatācijas rokasgrāmatas.
9. Satiksmes noteikumu apmācība ar video materiālu palīdzību.
10. Interneta adreses: www.zr.ru , www.iauto.lv., www.bosch.lv.